

HATÁROKON ÁT

A Muravidék Baráti Kör
Kulturális Egyesület
kiállítássorozata

2015–2016

ÜBER DIE GRENZEN

Ausstellungsreihe
des Kulturvereins
Freundeskreis
Murgebiet

2015–2016

Győrffy Sándor: Határokon át

A Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület immár tizennyolc éve van jelen a magyar és nemzetközi kulturális életben, hogy munkájával elősegítse művészeti és egyéb kulturális események megvalósulását a Kárpát-medencében. A vizuális művészetek különböző megjelenési formáinak széles skáláját felvonultató kiállítássorozatai részét képezi a 2015-16-ban megvalósuló Határokon át című programja is. 65 alkotóművész munkáit láthatjuk 4 országban, 5 helyszínen. Közülük három (a szlovéniai Lendva, a felvidéki Komárom és Erdélyben Marosvásárhely) a jelenlegi országhatárokon túl élő magyarok egy-egy szellemi, kulturális központja, hazánk történelmi örökségének része. Kiállításaink címével – Határokon át – arra is fel kívántuk hívni a figyelmet, hogy a vizuális művészetek a kép, a látvány erejével nyelvi különbözőségek ellenére is hasonló gondolatokat indukálhatnak bennünk. Ugyanakkor arra a történelmi helyzetre is utal a cím, hogy közel száz éve államhatárok választanak el egymástól nyelvi, kulturális egységeket, magyar nemzetünk részeit. Ezt a részünkről kritizált állapotot próbálja elfogadhatóbbá tenni a kulturális jelenlét eszközével jelen programunk is. Mindhárom helyszínen felkértünk a közös bemutatkozásra helybéli – esetenként nem csak magyar – művészeket is, és a magyarországi kiállításokon sem csak magyar művészek szerepeltek. A Határokon át kiállítássorozat a festészet, szobrászat, grafika, tűzzománc és fotó számtalan technikai lehetőségeinek, variációinak, egyedi szemléletű megközelítéseknek és kifejezőeszközöknek a bemutatását teszi lehetővé. A kiállító művészek karakteres egyéniségeik és művészetszemléletük eredményeit tárják a művészetet kedvelő és értő közönség elé. A 65 különböző technika, műfaj, anyaghasználat nem gyengíti, hanem épp ellenkezőleg, erősíti egymást. Ezek a művek úgy jelennek meg a szemlélő előtt, mint az alkotó és befogadó szellemi, lelki találkozásának, kommunikációjának más módon elképzelhetetlen megnyilvánulásai. Küldöttek ők, az anyagban megtestesült gondolat, eszme virágai, gyümölcsei.

Mai korunkban – amikor a technikai fejlődés következtében szinte bárki számára lehetséges a gépi segítséggel létrehozható, sőt manipulálható képrögzítés – szigorú művészi eltökéltség kell ahhoz, hogy valaki hagyományosnak nevezett fekete-fehér fotót állítson ki. Németh László több évtizeddel ezelőtti portréi az emberi lélek tükröződései. Végső, diadalmas pillanatok rögzítései egy küzdelmes élet utolsó, immár nyugalomra vágyó szakaszában. Németh Máttyás – ugyancsak a korszellemhez alkalmazkodva – kissé átalakította hasonló szellemiségű eredeti fotóit, elhagyva a szürke részeket, mintegy a grafika irányába közelítve a művet. A természetfotók gyakran ábrázolnak vizet vagy vízhez kapcsolódó jelenségeket. Szabó László a napjainkban általános technikai megoldásokat alkalmazva, digitális kamerával készítette fényképét. Művészi értéke az egyéni szín- és formaválasztáson túl az absztrakció arányainak nagyszerű megválasztásában nyilvánul meg. Balla András egyszerre használja a klasszikus fotogram és a legmodernebb technika nyújtotta lehetőségeket. A grafikai jelként is értelmezhető lebegő női haj a tér végtelenségét szimbolizálja. Hagymás István művein a fotogram a képrögzítés experimentális változataként megismételhetetlen, de számtalan variációs lehetőséget biztosít.

Kiállítássorozatunk kisebb részét teszik ki a szobrok, illetve egyéb háromdimenziós művek. Mind Király Ferenc, mind Nagy János a klasszikus szobrászati hagyományok és technikák mestere. Figurális műveikre a realista vagy absztrahált, leegyszerűsített formavilág és közönséghez szóló, érthető és értelmezhető megformálás a jellemző. Nagy János inkább ábrázoló, személyeket vagy történeteket megjelenítő, míg Király Ferenc az elvontabb, általánosabb formák irányába elmozduló plasztikáival szerepel a kortárs magyar szobrászat élvonalában. Kovács Géza és Kaposi Endre hajdani szerszámok, gépek elhasználódott, kidobott darabjaiból hegeszti, állítja össze vaskompozícióit, kelti új életre

a holtak hitt anyagot. Horváth György kovácsoltvas művei az egyéni technika lehetőségeinek leleményes felhasználásával ötvözik a hagyományos népi szimbólumokat az alkalmazott kovácművészet ismert motívumaival. A plasztikus művek sorába illenek Dubravko Baumgartner és Selényi Károly István alkotásai is. Mindketten sok apró talált tárgyból választják ki műveik applikálásakor, kompozícióba foglalásakor az éppen akkor és ott alkalmazható legfontosabbakat. Baumgartner korábbi szimbolikus alkotásainak folytatásaként puritán színek, alakzatok és kompozíciók egységét hozza létre. Selényi is a tőle megszokott pseudo-szagrális gondolkör motívumaival és anyaghasználatával készíti a figurális és geometrikus ábrázolásmód határán egyensúlyozó kompozícióit. Németh Márta gobelinjei mind szín- és anyaghasználatukban, mind redukált formavilágukkal ismert és szeretett tájstruktúrákra, Simon Anikó üvegfestményei viszont a szecesszió alakzataira emlékeztetnek bennünket. Elekes Gyula a klasszikus tűzzománcművészet mestere, a népi mondák és mitologikus jelképek alkalmazója. Rácz Gábor az organikus és geometrikus alakzatok kombinációit alkalmazza tűzzománcművein.

A festészet tágan vett értelmezésébe beletartoznak a síkból domborműszerűen kiemelkedő, vagy az applikált művek. Dréher János építészeti elemeket és anyagokat alkalmazó egyedi formavilága, feszített képszerkesztése oldott színvilággal párosul. Suzanne Királyis-Moss csupán jelzésszerűen, az egymásba simuló felületek markánsabbá tételére használja a természetes anyagot. Cvetka Hojnik monokróm fekete applikált négyzet- és körkompozíciója is kilép a térbe a vászon síkjából.

A hagyományos festészet legelfogadottabb darabjai a vászonra, esetleg falemezre olajjal vagy akrillal festett képek. Aknay János vajdai és picassói hagyományt követő Festőangyala karakteres, puritán alakjával jelképezi a művészet hitét és tisztaságát. Lovász Erzsébet Könnyek című arcképsorozata a lélek és test egységének, elválaszthatatlanságának örök kérdésére keres választ. Bugyács Sándor a csillagokba vágó ember illúzióinak kritikáját festi ironikus eszközökkel. Kopócs Tibor realista elemekből szürrealisztikus módon építkező festménye az élet és halál, világosság-sötétség feloldhatatlan ellentétét boncolgatja. Az emberi felelőtlenség által elpusztított táj erőteljes színekkel való megfogalmazása jelenik meg Göntér Endre festményén. Balogh István Vilmos egy repülőgép áldozattá vált utasainak állít emléket öt részből álló vörös-fekete színnel megfestett sorozatával. Az önmagával való szembenézés belső csendje inspirálja Milanovich Ildikó finom transzparenciával építkező műveit. A „kozmoszfestő” Kőrösi Papp Kálmán organikus képi elemeket használ filozofikus vagy irodalmi gondolatokat idéző nonfiguratív művei megfestések. Mitologikus, szimbolikus mondandókat közvetítenek Nagy Béla részben figurális lírai pasztellszínekkel alkotott kompozíciói is. A bonyolult kapcsolatok, kapcsolatrendszerek összefüggéseire keresnek választ Dolán György expresszív, kétkedésekkel teli képei. Tomovics Marianna az alkotás drámáját hozza elének ismert szimbólumok felhasználásával. A természet, a táj ábrázolása ma is egyik legfontosabb része képzőművészetünknek. Lábik János hagyományos módon megfestett tája nyugalmat, békét sugároz, Varga-Welther Júlia festményén viszont csupán ürügyként ábrázolódik a táj, hordozva a mögöttes mondandót. Jozef Tihanyi képén a magányos fa misztikus látomássá alakul. Egy kiemelt tájrészlet – mint földelem – tragikus érzetű megjelenítésének nagyszerű példáját hozza elének Végh Éva. Ennek ellentétéként harsogó, spontán öröm tükröződik Buják Ágnes impresszionista érzetet keltő színes táján. A geometrikus városkép-ábrázolás példája Orgoványi Anikó ismert motívumokat felidéző festménye. Ghyczy György vízszintes sávokban felhordott domboldala felett már eltűnik az építmény, csak a kontúrok élnek.

Petrla Ferenc monokrómhoz közelítő, valós tájrészletekre emlékeztető festékfoltjai felett azonban síkokban kiterített geometrikus alakzatok jelennek meg. Minimalista eszközökkel közli kritikus gondolatait a határtalan táj szürkeségéről

Mayer Berta, Gyórfy Sándor képének furcsa térszerkezete pedig geometrikus formákká redukálja a tájat. Matzon Ákos monokrómhöz közelítő színhasználatú konstruktivista művei tükrözik az építész tér- és formavilágát, töretlenül folytatják a kitűzött utat. Berentz Péter műve áll legtávolabb a hagyományos táj- és térszemlélettől. A modellelmélet egyfajta térbeli megjelenítési kísérletének foghatjuk fel.

A festészet egyik kedvelt műfaja az akvarell, illetve a hozzá kapcsolható, közelítő vegyes technikák. Földi Éva és Czirok Ferenc virágokból, növényi formából kiinduló, azokat színes képeken ábrázoló alkotásai színpompás részei kiállításainknak. Nyilasi Tibor egyik kései festményén a templomból kijövő hívek csoportjában bizonyára ott van az alkotó is, már készülve a nagy útra. Bangó Miklós házai a lírai konstruktivizmus alakjában tárják eléink a nyughatatlan, folyton kereső művészt. A telítettebb, markáns színvilágú Časar Sebastijan tája derűt sugároz. Czafrangó Sylvia expresszív, haragú színeket használt portréján. Végh András iróniát, humort, de kritikát sem nélkülöző nagyvonalú eleganciával festette meg Fej című művét. Érzékeny pasztellszínnel idézi meg érzelmeit, lakókörnyezetét Ványai Magdolna. Hasonlóan finom, összefogott, de feszültséggel telt absztrakt figuratív kompozíció Szily Géza műve. Velük ellentétben Ferenczi Gábor az ellentétekre építő kompozíciót és színkeverést használja. Kacsó István színes rajzán egyszerre van jelen a felosztott, feldarabolt tér, a pszeudoszerkezet és a figurális töredékek. Toró Annamária frottáza vésetekre, karcokra, mitológiai jelekre reflektál a fa természetes lényének megidézésével.

Kántor János és Bodnár Imre a klasszikus grafikai eljárás, a rézkarc mesterei. Expresszív lendülettel, hasonló elemekből építkező műveik a káoszról kibontakozó rend, illetve az emberiség mindig újra törekvéseinek irányába tett lépéseket fogalmaznak meg. Csikós Tibor nyomata kísérlet a színek és formák variációs megjelenítésére. Péter László linómetszetén az ősi hangszerek valamilyen archaikus jelrendszer alakjaivá nemesülnek. E zenére járja a haláltáncot Iszák István töredékekből összeálló tusrajzának emberpárja. Berei Zoltán szokatlan technikát alkalmaz: szövegeket nyomtat pecséttel végtelen mennyiségben, kérdéseket téve fel. Szalai Dániel műve csupa talány, mind technikáját, mind kérdésfelvetését illetően. Apokaliptikus lénye mögöttünk áll. Farkas Zsuzsa grafikája átmenet a különböző műfajok között. Redukált színvilágú, gomolygó, amorf alakzatai megfoghatatlan életérzésre utalnak. A geometriai alapformákat egy virtuális térbe helyezi számítógépes grafikáján Hernádi Paula, amely a káoszban rejtőző rend egy lehetséges változatát vizionálja. Ruda Gábor kritikai élel készített szöveg-kép montázs talán túlzottan pesszimista jövőképet vetít eléink, ezért A. Bak Péter művével zárom tanulmányomat: Egy pohár bor, amely legyen a szeretet és összetartozás jelképe a művészetek területén is.

Sándor Gyórfy: Über die Grenzen

Der Kulturverein Freundeskreis Murgebiet ist seit 18 Jahren in dem ungarischen und internationalen kulturellen Leben anwesend, um mit seiner Tätigkeit die Umsetzung von Kunstwerken und anderen kulturellen Veranstaltungen im Karpatenbecken zu fördern. Das in den Jahren 2015 – 2016 laufende Programm „Über die Grenzen“, in dem die Werke von 65 Künstlern an fünf Standorten in vier Ländern zu sehen sind, bildet einen Teil seiner Ausstellungsreihen, die ein breites Spektrum verschiedener Formen der visuellen Künste präsentieren. Drei der fünf Ausstellungsorte – Lindau in Slowenien, Komorn in der Slowakei und Neumarkt in Siebenbürgen – sind geistige und kulturelle Zentren der jenseits der gegenwärtigen Grenzen lebenden Ungarn. Die drei Städte gehören zum kulturellen Erbe des historischen Ungarns. Mit dem Titel der jetzigen Ausstellungsreihe wollten wir auch darauf hinweisen, dass die visuellen

Künste – mit der Kraft des Bildes und des Anblicks – trotz der Sprachunterschiede ähnliche Gedanken in uns auslösen können. Gleichzeitig bezieht sich der Ausstellungstitel auch auf die historische Situation, dass sprachliche und kulturelle Einheiten, Teile der ungarischen Nation, seit fast hundert Jahren durch Staatsgrenzen voneinander getrennt sind. Diesen von uns kritisierten Zustand versucht auch unser Programm mit den Mitteln der kulturellen Präsenz einigermaßen erträglich zu machen. In allen drei Standorten sprachen wir einheimische Künstler – nicht nur ungarischer Zugehörigkeit – an, um an dem Ausstellungsprogramm teilzunehmen. Und auf den in Ungarn stattfindenden Ausstellungen sind auch Werke nichtungarischer Künstler zu sehen. Die Ausstellungsreihe „Über die Grenzen“ ermöglicht die Präsentation zahlreicher technischer Möglichkeiten und Variationen der Malerei, Bildhauerkunst, Emailkunst und Fotografie sowie der individuellen Annäherungs- und Ausdrucksweisen. Die ausstellenden Künstler zeigen dem kunstliebenden und versierten Publikum die Ergebnisse ihrer charaktvollen Individualität und Kunstauffassung. Die 65 verschiedenen Techniken, Genres und verwendeten Materialien schwächen sich nicht, sondern im Gegenteil, verstärken sich gegenseitig. Diese Werke werden dem Betrachter auf eine andere Weise unvorstellbarer Ausdrücke der spirituellen Begegnung und Kommunikation von Schöpfer und Rezipient angezeigt. Sie sind Delegierte, Blumen und Früchte von in der Materie leibhaftig gewordenen Gedanken und Ideen.

In unserer Zeit – in der infolge des technischen Fortschritts für fast jedermann eine manipulierbare Bilderfassung mit mechanischer Unterstützung möglich ist – braucht man eine strenge künstlerische Entschlossenheit, um traditionelle Schwarz-Weiß-Fotos auszustellen. Die vor einigen Jahrzehnten angefertigten Porträts von László Németh sind Spiegelbilder der menschlichen Seele, Verankerungen finaler und triumphaler Momente in der letzten, nunmehr Ruhe wünschenden Phase eines mühseligen Lebens. Mátyás Németh – wiederum dem Zeitgeist angepasst – verwandelte die gleichgearteten Original-Fotos leicht, die grauen Teile weglassend, um das Werk in Richtung der Grafik anzunähern. Naturfotos stellen oft Wasser oder wasserbedingte Phänomene dar. László Szabó, die heute gewöhnlichen technischen Lösungen anwendend, nahm das Foto mit einer Digitalkamera auf. Der künstlerische Wert manifestiert sich in der individuellen Farb- und Formenauswahl und darüber hinaus in der großartigen Proportion von Abstraktion. András Balla benutzt gleichzeitig das Potential des klassischen Fotogramms und der hochmodernen Technologie. Die schwebenden weiblichen Haare, die auch als ein grafisches Symbol interpretiert werden könnten, symbolisieren die Unendlichkeit des Raumes. In den Werken von István Hagymás sichert die Fotogramm-Technik, als eine experimentelle Version der Bildaufnahme, unwiederholbare, aber unzählige Variationsmöglichkeiten.

In unserer Ausstellungsreihe bilden einen kleineren Teil die Skulpturen und andere dreidimensionale Werke. Sowohl Ferenc Király als auch János Nagy sind Meister der klassischen bildhauerischen Traditionen und Techniken. Ihre figuralen Werke werden durch eine realistische oder abstrakte vereinfachte Formenwelt und eine das Publikum ansprechende, verstehbare und interpretierbare Gestaltung charakterisiert. János Nagy stellt eher Personen oder Geschichten dar, während Ferenc Király zu abstrakten und allgemeinen Formen tendiert. Beide Künstler stehen mit ihren Skulpturen im Vordergrund der zeitgenössischen ungarischen Bildhauerkunst. Géza Kovács und Endre Kaposi schweißen und bauen Stahlkompositionen, die aus abgenutzten und verworfenen Stücken ehemaliger Werkzeuge und Maschinen bestehen, zusammen und lassen das totgeglaubte Material wieder lebendig werden. Die Werke von György Horváth aus Schmiedeeisen vereinigen die traditionellen Symbole des Volks mit den bekannten Motiven der angewandten Schmiedekunst. In die Reihe plastischer Werke passen die Arbeiten von Dubravko Baumgartner und Károly István Selényi. Beide wählen bei der Applikation und Zusammensetzung ihrer Werke aus den hie und da gefundenen vielen winzigen Gegen-

ständen die wichtigsten aus. Als Fortsetzung seiner früheren symbolischen Werke stellt Baumgartner eine Einheit von puristischen Farben, Formen und Kompositionen her. Selényi fertigt mit seinen üblichen Motiven und der Materialverwendung der pseudo-sakralen Gedankensphäre seine Kompositionen an, die an der Grenze zwischen geometrischer und figürlicher Darstellung balancieren. Die Gobelins von Márta Németh erinnern uns sowohl mit ihrer Farben- und Materialverwendung als auch mit der reduzierten Formenwelt an bekannte und beliebte Landschaftstrukturen. Die Glasmalereien von Anikó Simon jedoch an die Figuren der Sezession. Gyula Elekes ist Meister der klassischen Emailkunst, Anwender von Volkslegenden und mythologischen Symbolen. Gábor Rácz verwendet Kombinationen aus organischen und geometrischen Formen in seinen Emailwerken.

Die weite Auslegung der Malerei beinhaltet die aus der Ebene reliefartig hervorragenden oder die applizierten Werke. Die architektonische Elemente und Materialien anwendende einzigartige Formenwelt und gespannte Bildbearbeitung von János Dréher wird mit einer gelösten Farbenwelt gekoppelt. Suzanne Király-Moss verwendet natürliche Materialien nur indikativ, um die sich ineinanderschmiegenden Oberflächen stärker zu machen. Die monochrome schwarz applizierte Quadrat- und Kreiskomposition von Cvetka Hojnik tritt auch aus der Leinwandebene in den Raum.

Die am weitesten akzeptierten Stücke der traditionellen Malerei sind die auf Leinwand, eventuell Holzplatte mit Öl oder Acryl gemalten Bilder. Der der Tradition von Vajda und Picasso folgende Maler-Engel von János Aknay mit seiner charaktervollen puritanischen Gestalt symbolisiert den Glauben und die Reinheit der Kunst. Die Porträt-Serie von Erzsébet Lovász mit dem Titel „Tränen“ sucht Antwort auf die ewige Frage der Einheit und Untrennbarkeit von Seele und Körper. Sándor Bugyács malt die Kritik an Illusionen von den sich nach den Sternen sehnen Menschen mit ironischen Mitteln. Das aus realistischen Elementen auf surrealistische Weise aufgebaute Gemälde von Tibor Kopócs seziert den unlösbaren Gegensatz von Leben und Tod, Helligkeit und Dunkelheit. Die mit starken Farben gemalte Formulierung der von menschlicher Unverantwortlichkeit zerstörten Landschaft erscheint auf dem Gemälde von Endre Göntér. István Vilmos Balogh gedenkt den zum Opfer gewordenen Flugzeuginsassen mit seiner fünfteiligen, mit rot-schwarzer Farbe gemalten Reihe. Die mit feiner Transparenz aufgebauten Werke von Ildikó Milanovich werden durch die innere Stille der Konfrontation mit sich selbst inspiriert. Der „Kosmosmaler“ Kálmán Kőrösi Papp verwendet organische visuelle Elemente bei der Anfertigung seiner philosophische oder literarische Gedanken wachrufenden nonfigurativen Werke. Mythologische und symbolische Inhalte vermitteln auch die teils figürlichen, mit lyrischen Pastellfarben geschaffenen Kompositionen von Béla Nagy. Auf die Zusammenhänge komplizierter Beziehungen und Beziehungssysteme suchen die expressiven und skepsisvollen Bilder von György Dolán Antwort. Marianna Tomovics bringt uns das Drama der Schöpfung unter Verwendung bekannter Symbole nahe.

Die Darstellung der Natur und Landschaft ist immer noch einer der wichtigsten Teile unserer bildenden Kunst. Die auf konventionelle Art gemalte Landschaft von János Lábik strahlt Ruhe und Frieden aus. Auf dem Gemälde von Júlia Varga-Welther ist jedoch die Landschaft nur ein Vorwand, hinter der die Mitteilung steckt. Auf dem Bild von Jozef Tihanyi bildet sich der einsame Baum zu einer mystischen Vision. Ein hervorragendes Beispiel für die Visualisierung eines Landschaftsdetails – als Erde-Element – mit tragischem Gefühl zeigt uns Éva Végh. Als Gegensatz dazu spiegelt sich eine schallende und spontane Freude auf der farbigen Landschaft von Ágnes Buják, die einen impressionistischen Eindruck erweckt. Ein Beispiel für die geometrische Darstellung von Stadtbildern ist das die bekannten Motive wachrufende Gemälde von Anikó Orgoványi. Über der in horizontalen Streifen aufgetragenen Hügelseite von György Ghyczy verschwindet das Gebäude und leben nur die Konturen.

Über den annähernd monochromen und an reale Landschaftsdetails erinnernden Farben-Flicken von Petrla Ferenc erscheinen aber in Ebenen ausgestreckte geometrische Figuren. Mit minimalistischen Mitteln teilt Berta Mayer ihre kritischen Gedanken über das Grau der grenzenlosen Landschaft, und die seltsame Raumstruktur des Bildes von Sándor Győrfy reduziert die Landschaft zu geometrischen Formen. Die konstruktivistischen Werke von Ákos Matzon mit ungefähr monochromer Farbnutzung spiegeln die Raum- und Formenwelt des Architekten und setzen ungebrochen den abgesteckten Weg fort. Das Werk von Péter Berentz steht am weitesten von der traditionellen Landschafts- und Raumbetrachtung entfernt. Es kann als eine Art dreidimensionales Visualisierungsexperiment der Modelltheorie wahrgenommen werden.

Das Aquarell ist ein beliebtes Genre der Malerei bzw. der mit ihr verknüpfbaren und ähnlichen Mischtechniken. Die auf Blumen und Gemüseformen basierenden farbigen Bilder von Éva Fődi und Ferenc Czirok bilden einen farbenprächtigen Teil unserer Ausstellungen. Auf einem späten Gemälde von Tibor Nyilasi in der Gruppe der aus der Kirche herauskommenden Gläubigen befindet sich bestimmt auch der Künstler, bereits für die große Reise vorbereitet. Die Häuser von Miklós Bangó zeigen in Form des lyrischen Konstruktivismus den unruhigen, sich ständig auf der Suche befindenden Künstler. Sebastijan Časar verfügt über eine mehr gesättigte, scharfe Farbenwelt, seine Landschaft strahlt Heiterkeit aus. Sylvia Czafrangó verwendete expressive, grelle Farben für ihr Porträt.

András Végh malte sein Werk mit dem Titel „Kopf“ mit einer großzügigen Eleganz, der es aber weder an Ironie und Humor noch an Kritik mangelt. Magdolna Ványai weckt ihre Emotionen und ihr Wohnumfeld mit sensiblen Pastellfarben. Genauso fein, zusammengehalten, aber mit Spannung gefüllt zeigt sich die abstrakt figurative Komposition des Werkes von Géza Szily. Im Gegensatz dazu nutzt Gábor Ferenczi die auf Kontroversen aufgebaute Komposition und Farbmischung. Auf der bunten Zeichnung von István Kacsó sind der geteilte, zerstückelte Raum, die Pseudosstruktur und das Bild figurativer Fragmente gleichzeitig vorhanden. Die Frottage von Annamária Toró reflektiert auf Gravierungen und mythologischen Signalen, das natürliche Wesen des Holzes beschwörend.

János Kántor und Imre Bodnár sind Meister des klassischen grafischen Prozesses, der Radierung. Ihre mit expressivem Schwung und aus ähnlichen Elementen aufgebauten Werke formulieren Schritte in Richtung der sich aus dem Chaos entfaltenden Ordnung bzw. der ständigen Bestrebungen der Menschheit nach dem Neuen. Der Druck von Tibor Csikós ist ein Versuch, die Farben und Formen in Variationen anzuzeigen. Auf dem Linolschnitt von Laszlo Péter veredeln sich die alten Musikinstrumente zu den Gestalten eines archaischen Zeichensystems. Zu dieser Musik tanzt das Menschenpaar auf der aus Fragmenten bestehenden Tuschzeichnung von István Iszák den Totentanz.

Zoltán Berei verwendet eine ungewöhnliche Technik: Er druckt Texte mit einem Stempel in unendlicher Menge und stellt Fragen. Das Werk von Dániel Szalai ist voller Geheimnisse – sowohl hinsichtlich der Technik als auch im Hinblick auf Fragen. Sein apokalyptisches Wesen steht hinter uns. Die Grafik von Zsuzsa Farkas bildet ein Mittelding zwischen verschiedenen Genres. Ihre qualmigen, amorphen Figuren mit reduzierter Farbenwelt deuten auf irgendein schwer fassbares Lebensgefühl. Die geometrischen Grundformen legt Paula Hernadi in einen virtuellen Raum auf ihrer Computergrafik, die eine mögliche Version der im Chaos verborgenen Ordnung visioniert. Die mit scharfer Kritik angefertigte Text-Bild-Montage von Gábor Ruda projiziert vielleicht ein zu pessimistisches Zukunftsbild, so schließe ich mit dem Werk von Péter A. Bak meinen Beitrag: ein Glas Wein, das das Symbol der Liebe und Zusammengehörigkeit auch im Gebiet der Kunst sein soll.

Festőangyal / Malerengel

2015 akril, vászon / Acryl auf Leinwand 100 × 70 cm

◀ ELEKES GYULA

Őrző angyalok / Die Schutzengel

2015 tűzzománc / Email 68.5 × 46.5 cm

VÁNYAI MAGDOLNA

Belső történet / Innere Geschichte

2015 fapác, akril, papír / Holzbeize, Acryl auf Papier 58 × 76 cm

2 x 2 fej / 2 x 2 Köpfe
2008 fapác, tus, pasztell, papír / Holzbeize, Tusche und Pastell auf Papier 48 x 67 cm

DOLÁN GYÖRGY

Összefüggés / Zusammenhang

2011 akril, vászon / Acryl auf Leinwand 80 × 100 cm

Emléksíkok – angyali üdvözet / Erinnerungsebenen – Verkündigung
2014 akril, vászon / Acryl auf Leinwand 32 × 42 cm

KÖRÖSI PAPP KÁLMÁN

Az univerzum születése / Geburt des Universums

2015 akril, vászon / Acryl auf Leinwand 100 × 80 cm

Belső csend / Innere Stille

2013 vegyes technika, vászon / Mischtechnik auf Leinwand 60 × 80 cm

Elmúlás / Vergänglichkeit

1986 tűzzomác vörösréz aplikációkkal acéllemezen / Email mit Kupfer-Applikationen auf Stahlplatte 42 × 30 cm

◀ LOVÁSZ ERZSÉBET

Könnyek 2 / Tränen 2

2013 olaj, vászon / Öl auf Leinwand 40 × 30 cm

Vízfüggöny / Wasservorhang

2004 fotó / Foto 32 × 43 cm

Omlás / Erdbeben

2015 akril, vászon / Acryl auf Leinwand 58 × 58 cm

GÖNTÉR ENDRE

Vörös iszap / Rotschlamm

2015 akril, vászon / Acryl auf Leinwand 80 × 80 cm

BALOGH ISTVÁN VILMOS

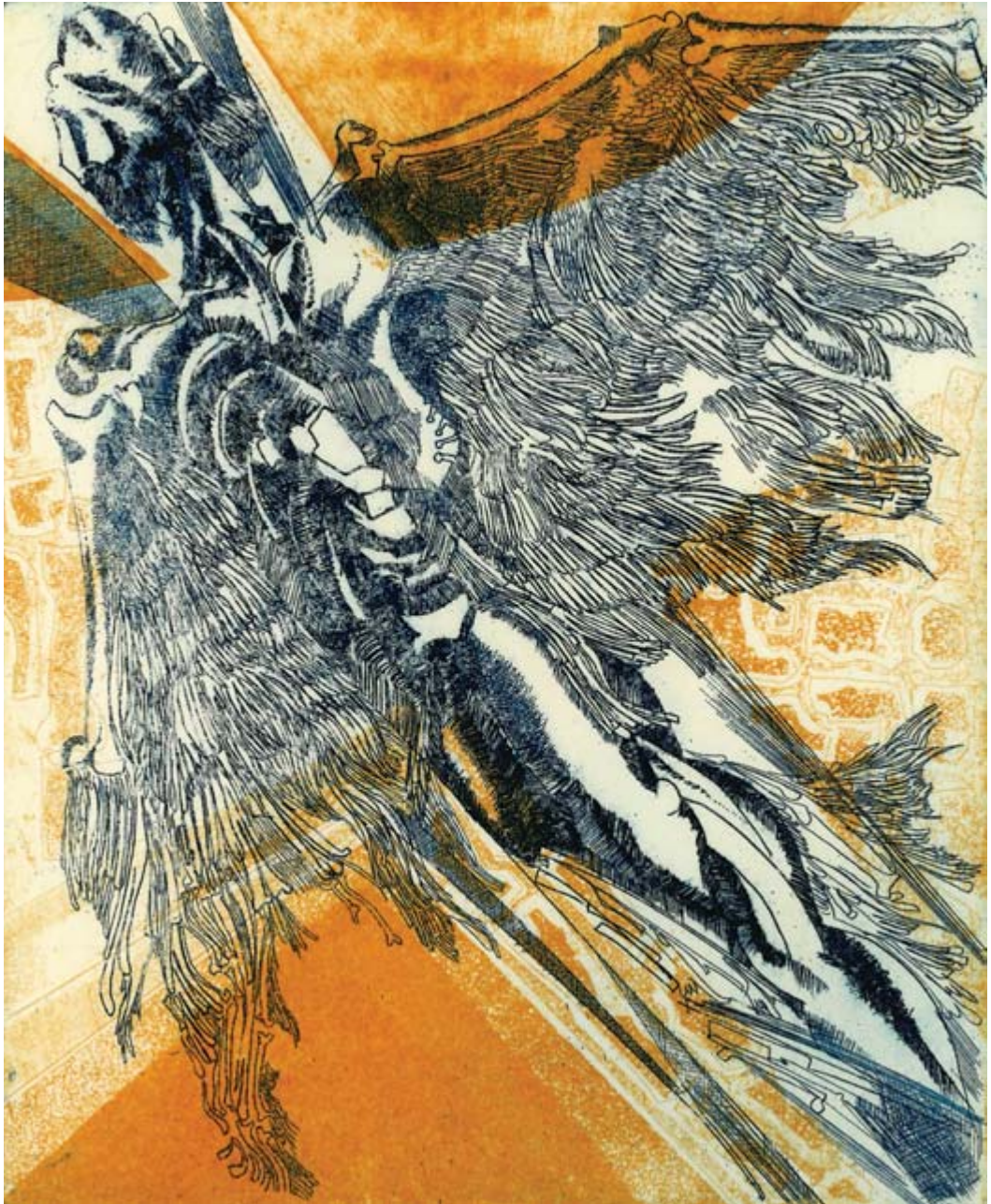
Flight 800 / Flug 800

1995 olaj, vászon / Öl auf Leinwand 46 × 46 cm

Árkádiai képeslap / Ansichtskarte aus Arkadien

2000 rézkarc, papír / Radierung auf Papier 30 × 30 cm

Ikarosz / Ikaros

1989 rézkarc, papír / Radierung auf Papier 15 × 12 cm

Kate
2010. X 22

Templomból kijövet / Aus der Kirche kommend
2013 vegyes technika, papír / Mischtechnik auf Papier 37 × 55 cm

◀ KOPÓCS TIBOR

Bikakoponya varjakkal és egy hölgygel / Stierschädel mit Krähen und einer Dame
2010 akril, vászon / Acryl auf Leinwand 65 × 45 cm

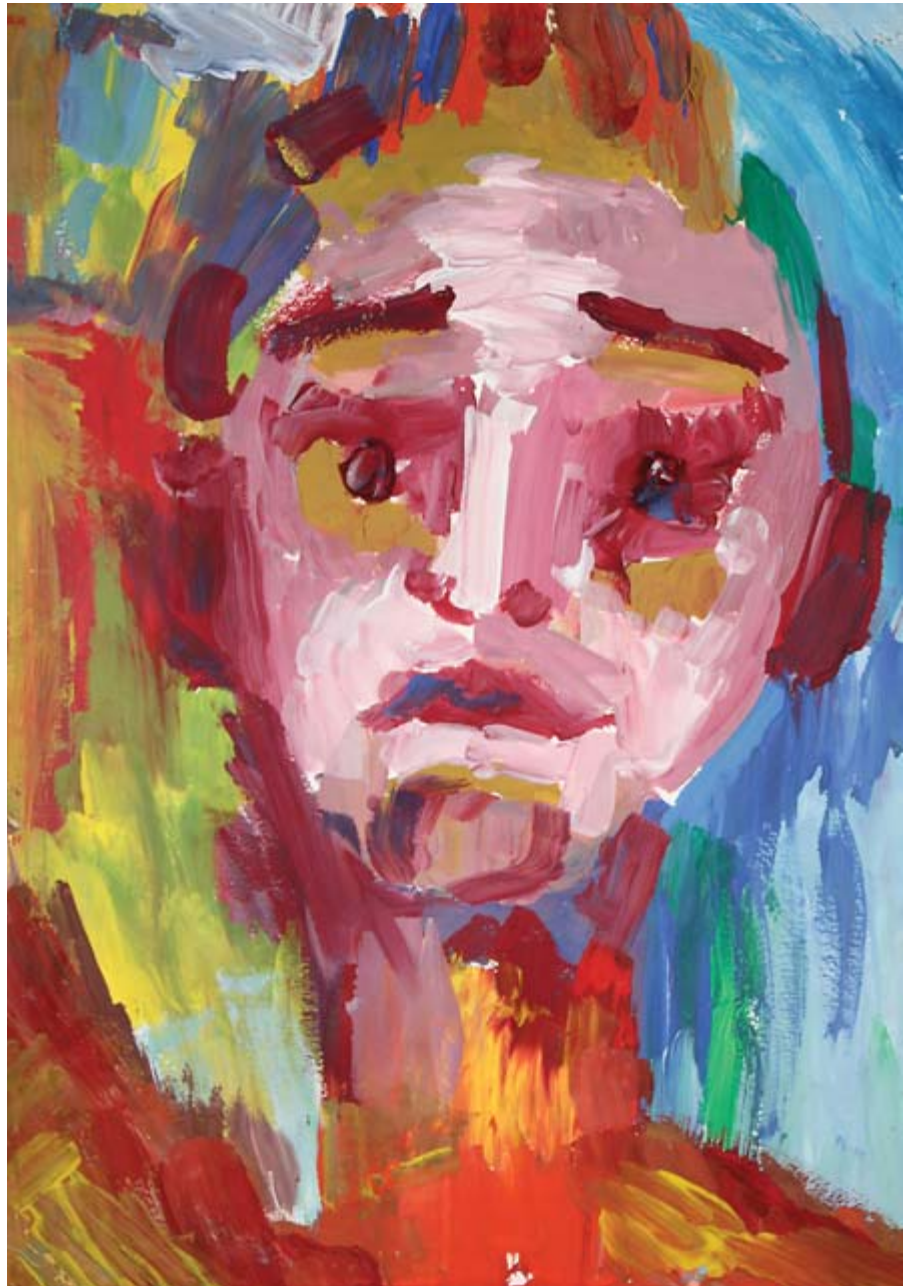
BUGYÁCS SÁNDOR

Csillagász / Astronom

2013 olaj, fa / Öl auf Holz 44 × 34 cm

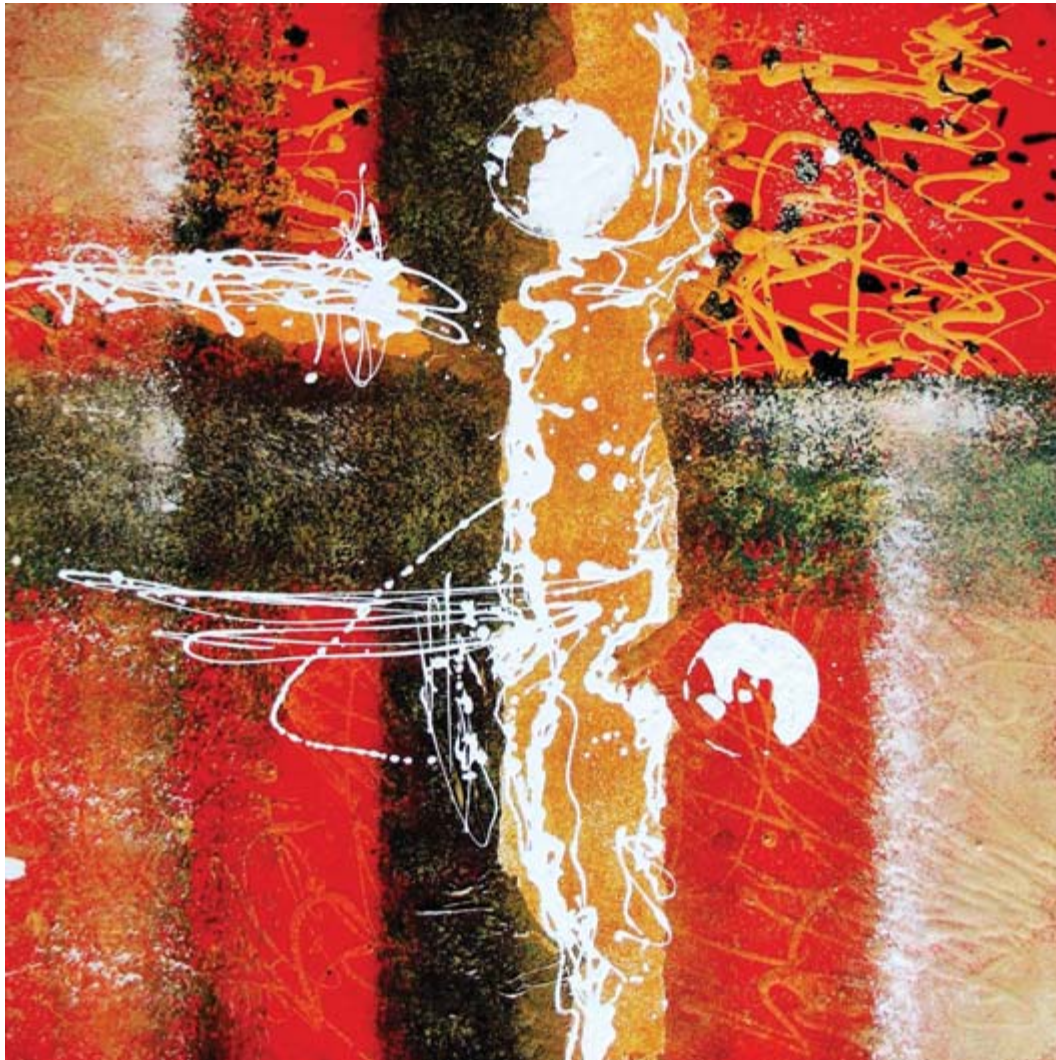
CZAFRANGÓ SYLVIA

Arc / Gesicht

2014 akрил, karton / Acryl auf Karton 42 × 30 cm

TOMOVICS MARIANNA

Könyörgés / Gebet

2007 akril, falemez / Acryl auf Holzplatte 65 × 65 cm

2008 akril, merített papír / Acryl auf Büttenpapier 70 × 50 cm **Fej / Kopf**

Szentendre mozaik / Szentendre Mosaik

2013 akril, farostlemez / Acryl auf Holzfaserplatte 40 × 50 cm

FERENCZI GÁBOR

Retro

2015 olaj, vászon / Öl auf Leinwand 80 x 80 cm

Alvó fa / Schlafender Baum

2015 olaj, vászon / Öl auf Leinwand 60 × 60 cm

◀ **A. BAK PÉTER**

Egy pohár bor / Ein Glas Wein

2008 pasztell, papír / Pastell auf Papier 70 × 50 cm

NÉMETH MÁRTA

A föld szaga / Geruch der Erde

1992 gobelin, spárga / Gobelin, Bindfaden 125 × 140 cm

Magyar várak, Bártfa / Ungarische Burgen, Bartfeld
2015 akril, farostlemez / Acryl auf Holzfaserplatte 70 × 100 cm

VARGA-WELTHER JÚLIA

Száráz nyár / Trockener Sommer

2010 akril, vászon / Acryl auf Leinwand 105 × 143 cm

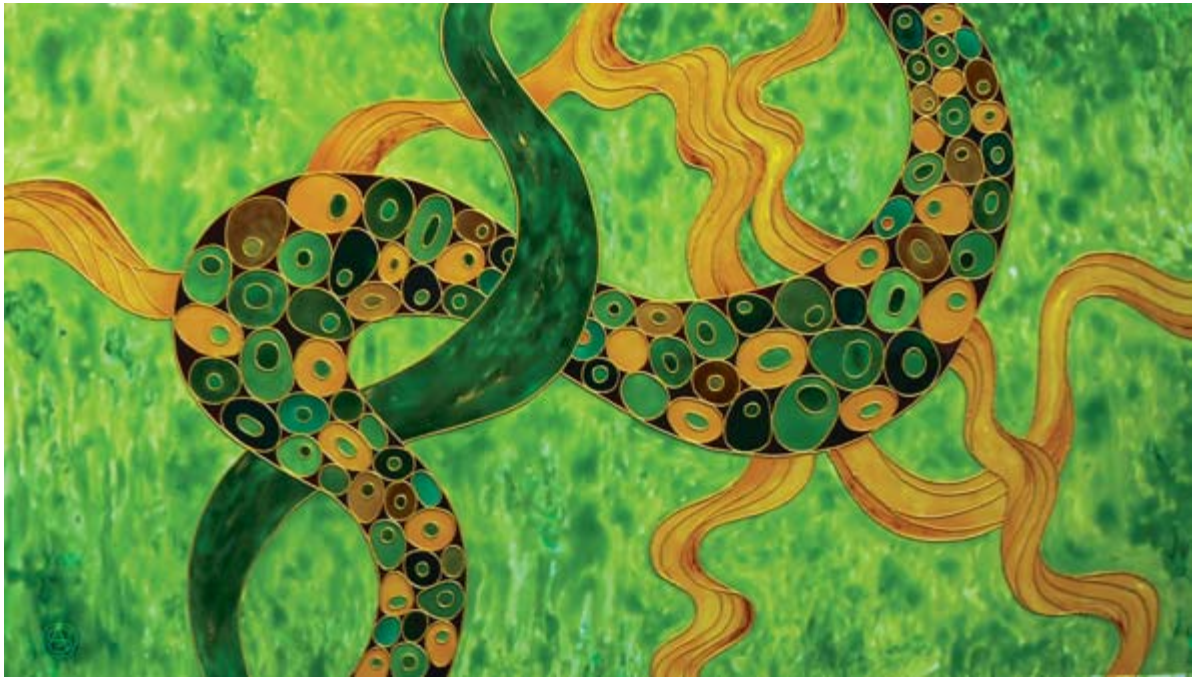
Pihenő táj / Ruhende Landschaft
2013 olaj, vászon / Öl auf Leinwand 59 × 69 cm

SUZANNE KIRÁLY-MOSS

Hosszú ideje / Seit langer Zeit

2013 vegyes technika, vászon / Mischtechnik auf Leinwand 70 × 100 cm

Életkövek / Lebenssteine
2015 üvegfestmény / Glasmalerei 40 × 70 cm

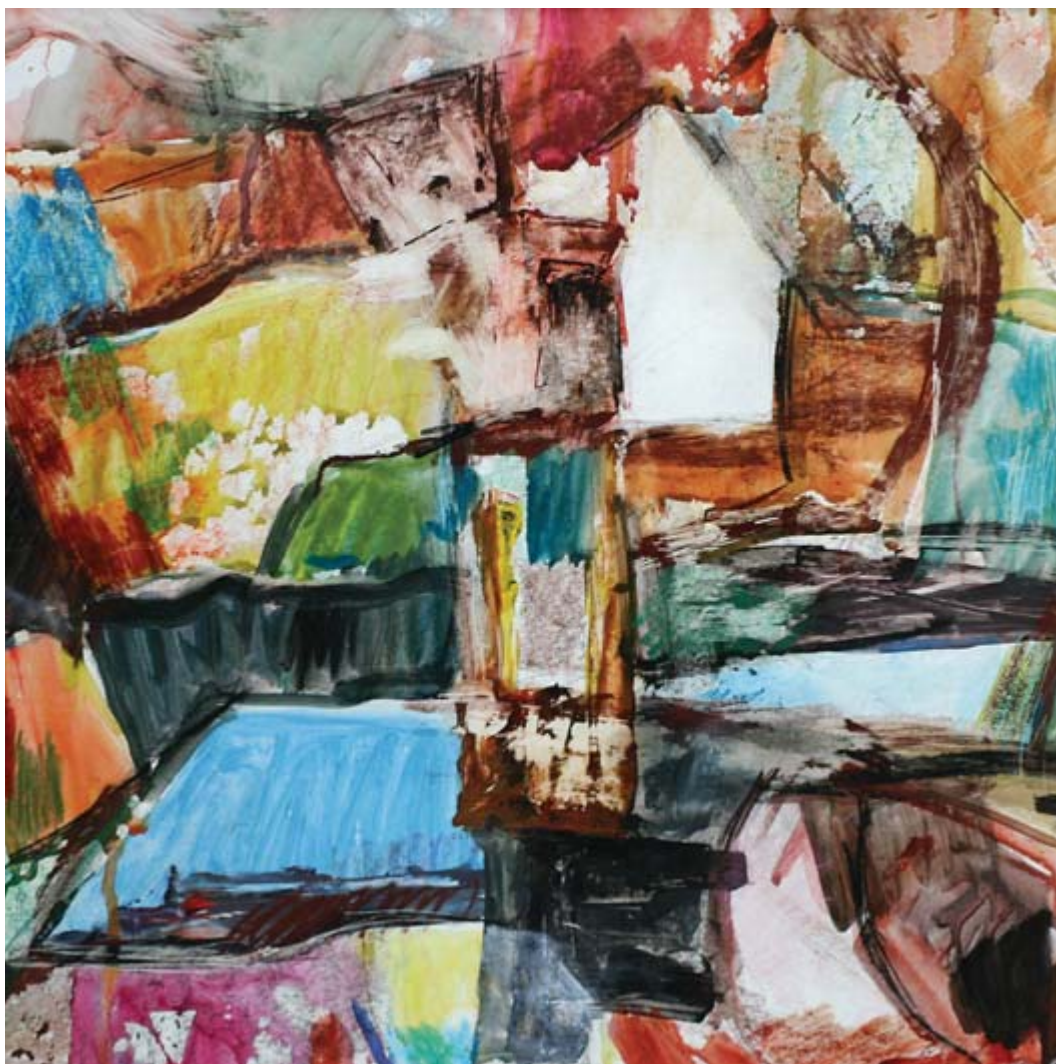
Színpompás virágok / Farbenprächtige Blumen
2004 akril, papír / Acryl auf Papier 65 × 42 cm

◀ FÓDI ÉVA

Pitypang / Pusteblume

2014 akvarell, papír / Aquarell auf Papier 59 × 48 cm

BANGÓ MIKLÓS

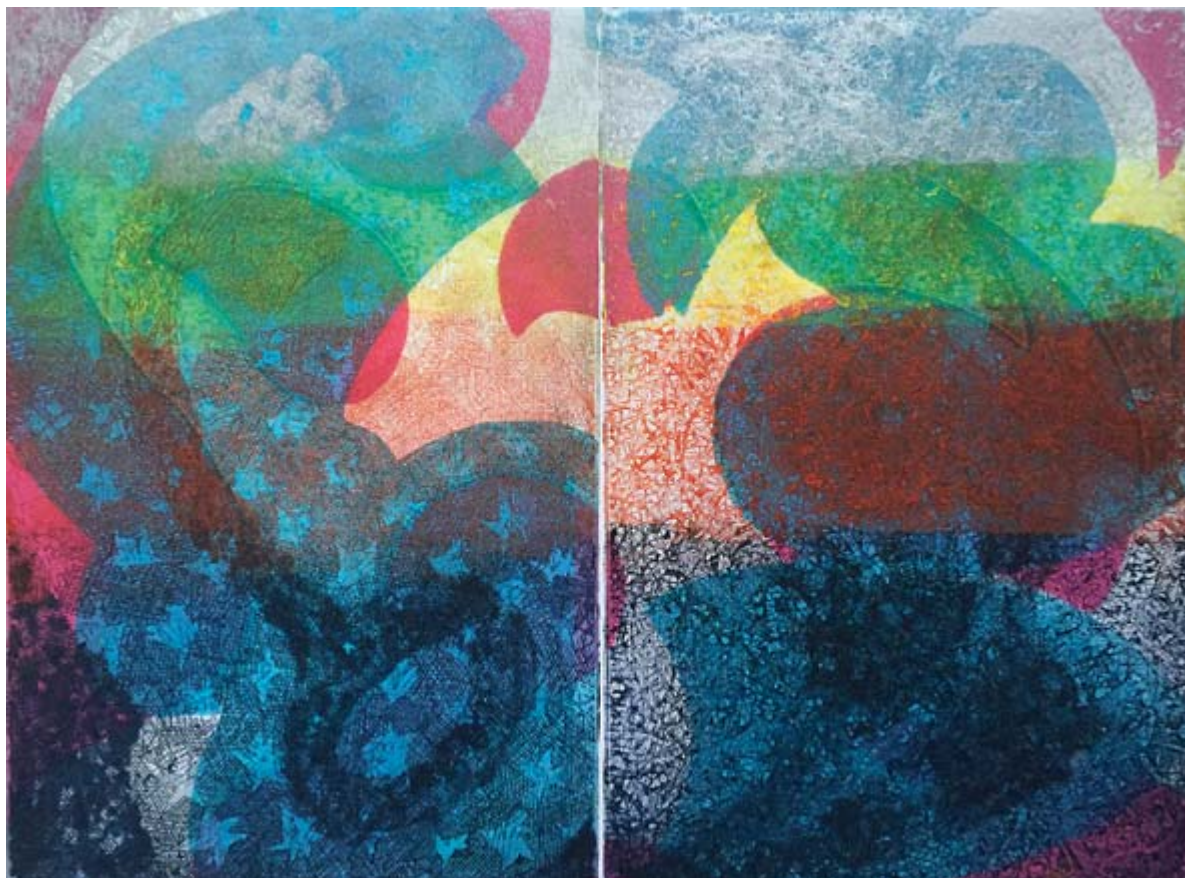
Házak / Häuser

2011 olaj, karton / Öl auf Karton 45 × 45 cm

Esőben / Im Regen
2015 olaj, vászon / Öl auf Leinwand 50 × 50 cm

CSIKÓS TIBOR

Folyamatpár / Doppelter Umwandlungsprozess

2013 magas- és mélynyomás, papír / Hoch- und Tiefdruck auf Papier 20 × 27 cm

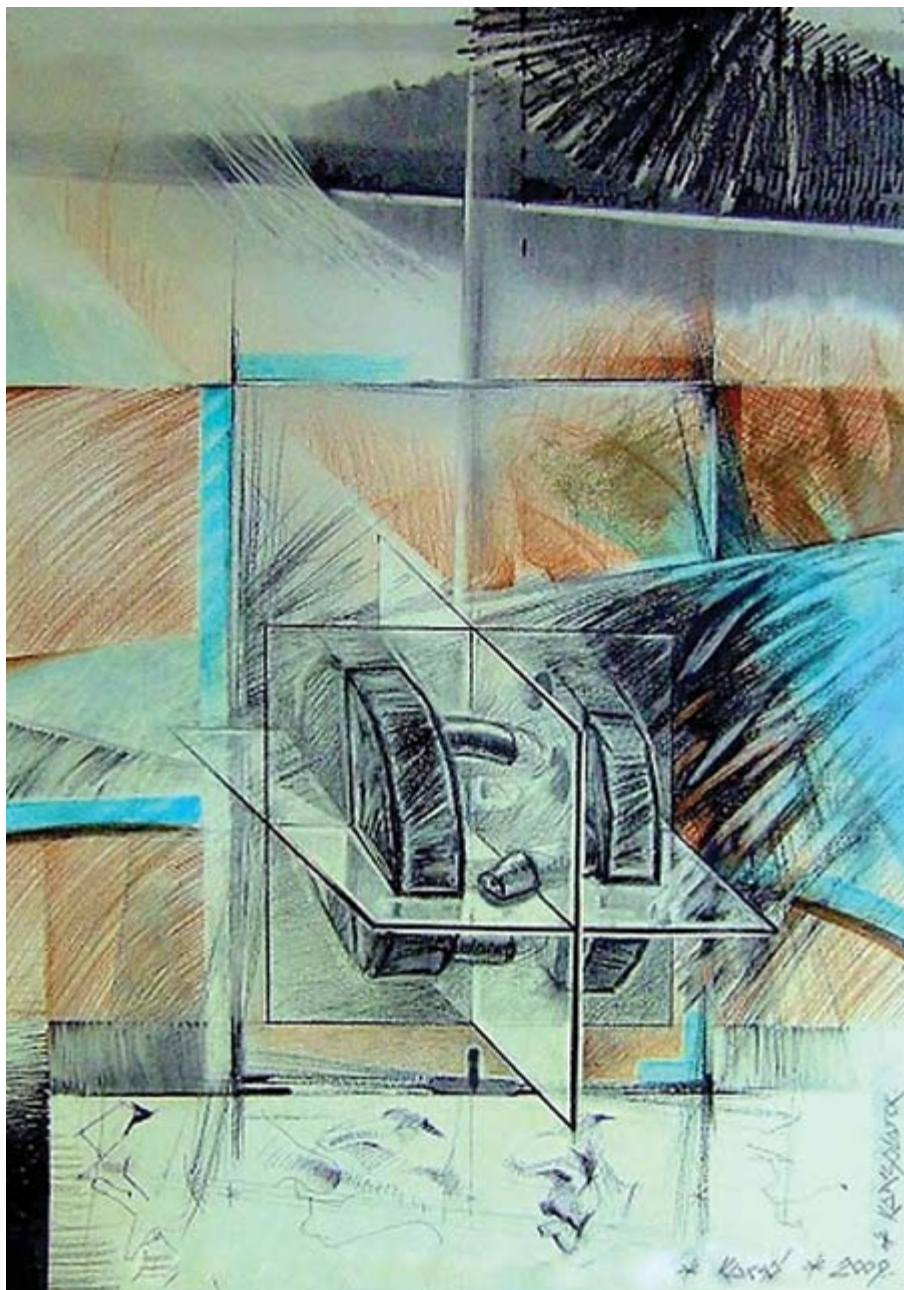
Tücsök / Feldgrille

2012 pasztell, papír / Pastell auf Papier 10 × 19 cm

Umbra

2013 vegyes technika, papír / Mischtechnik auf Papier 30 × 30 cm

Kapcsolatok / Verbindungen

2009 színes rajz, papír / Farbzeichnung auf Papier 60 × 40 cm

Fent és lent / Oben und unten

2015 vegyes technika, falemez / Mischtechnik auf Holzplatte 110 × 60 cm

◀ GYŐRFFY SÁNDOR

Kis fekete jel / Kleines schwarzes Zeichen

2008 akril, falemez / Acryl auf Holzplatte 26 × 20 cm

PETRLA FERENC

Csend / Stille

2012 olaj, vászon / Öl auf Leinwand 120 × 120 cm

Föld felett, ég alatt / Über der Erde, unter dem Himmel

2015 akril, vászon / Acryl auf Leinwand 30 x 30 cm

Arhitektonikus táj / Architektonische Landschaft

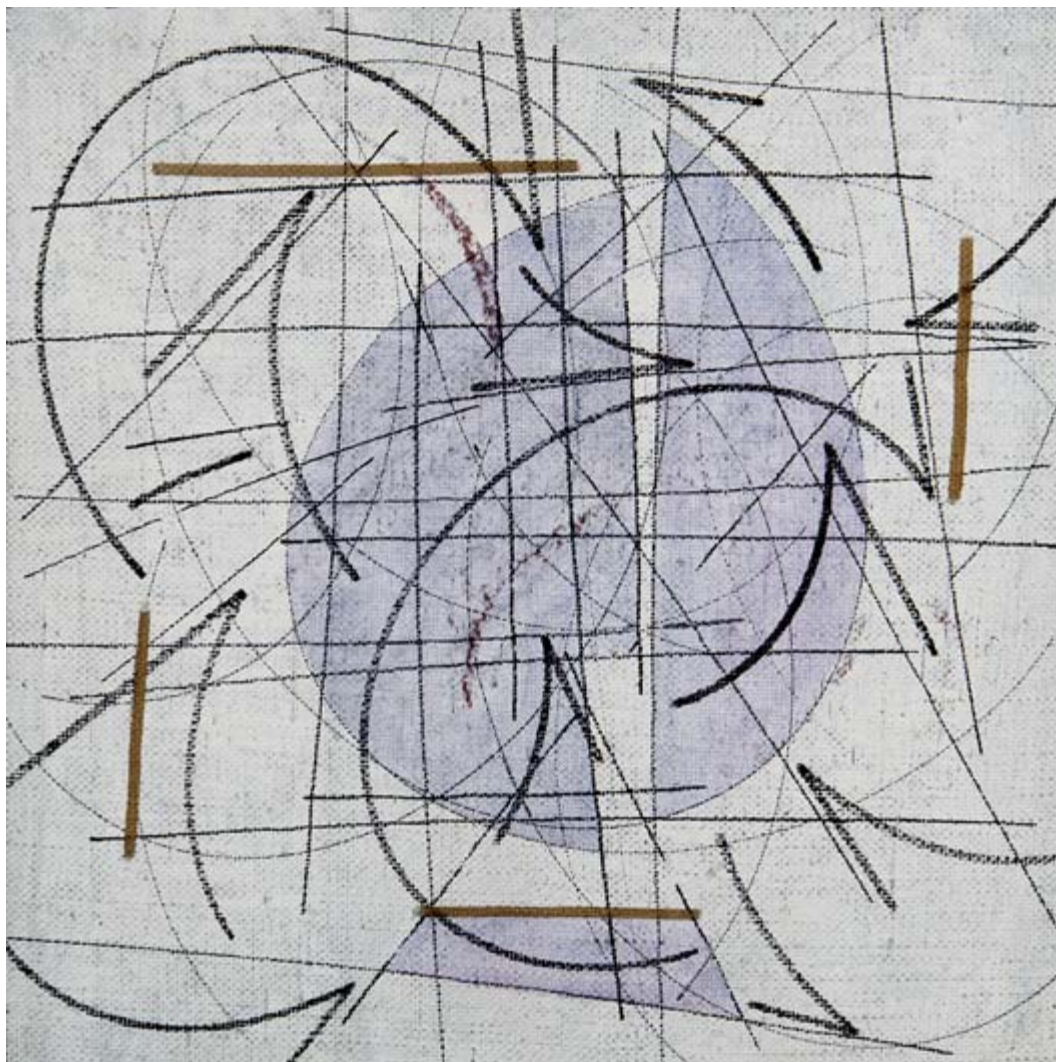
2013 digitális nyomat / Digitaldruck 70 × 100 cm

Apolaptikus lény / Apokalyptisches Wesen

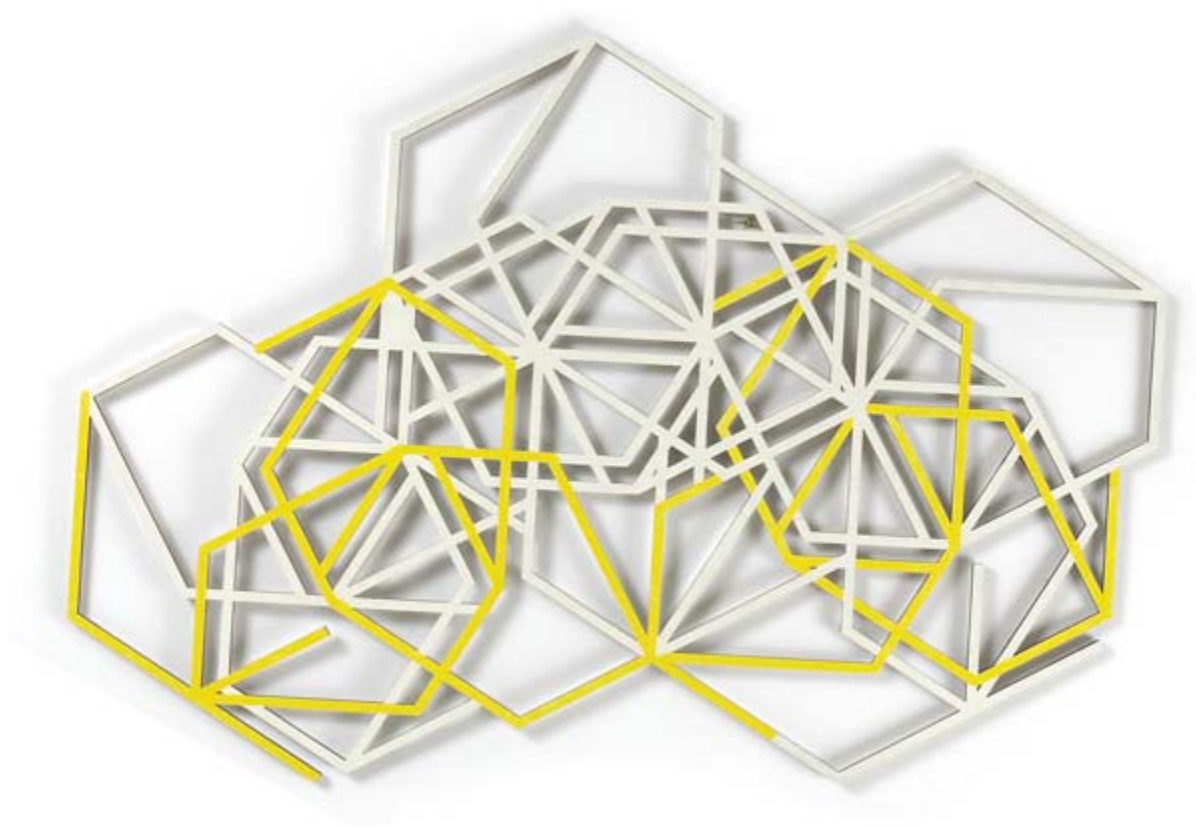
2014 celluloid / Zelluloid 70 × 100 cm

MATZON ÁKOS

Fej, vitorla / Kopf, Segel

2015 akril, vászon / Acryl auf Leinwand 50 x 50 cm

L-struktúra / L-Struktur
2015 olaj, falemez / Öl auf Holzplatte 60 × 90 cm

Fotogram / Fotogramm

1988 fotogram / Fotogramm 60 × 50 cm

◀ BALLA ANDRÁS

Hajrajzok 12 / Haarezeichnungen 12

2009 fotogram, digitális nyomtat / Fotogramm, Digitaldruck 132 × 105 cm

NÉMETH LÁSZLÓ

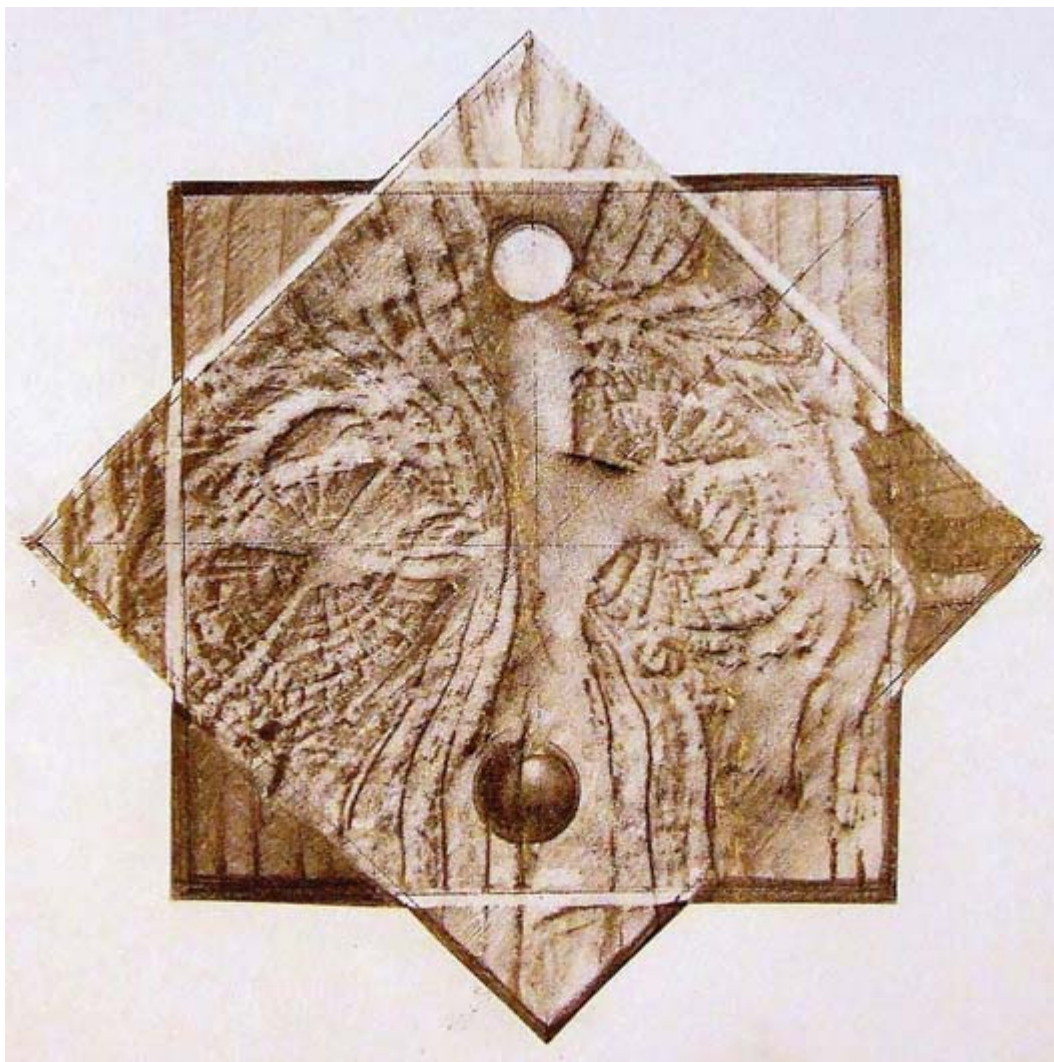
Az öregség rabságában / In der Gefangenschaft des Alters
1979 fotó / Foto 40 × 26,5 cm

Elfáradtan / Ermüdet

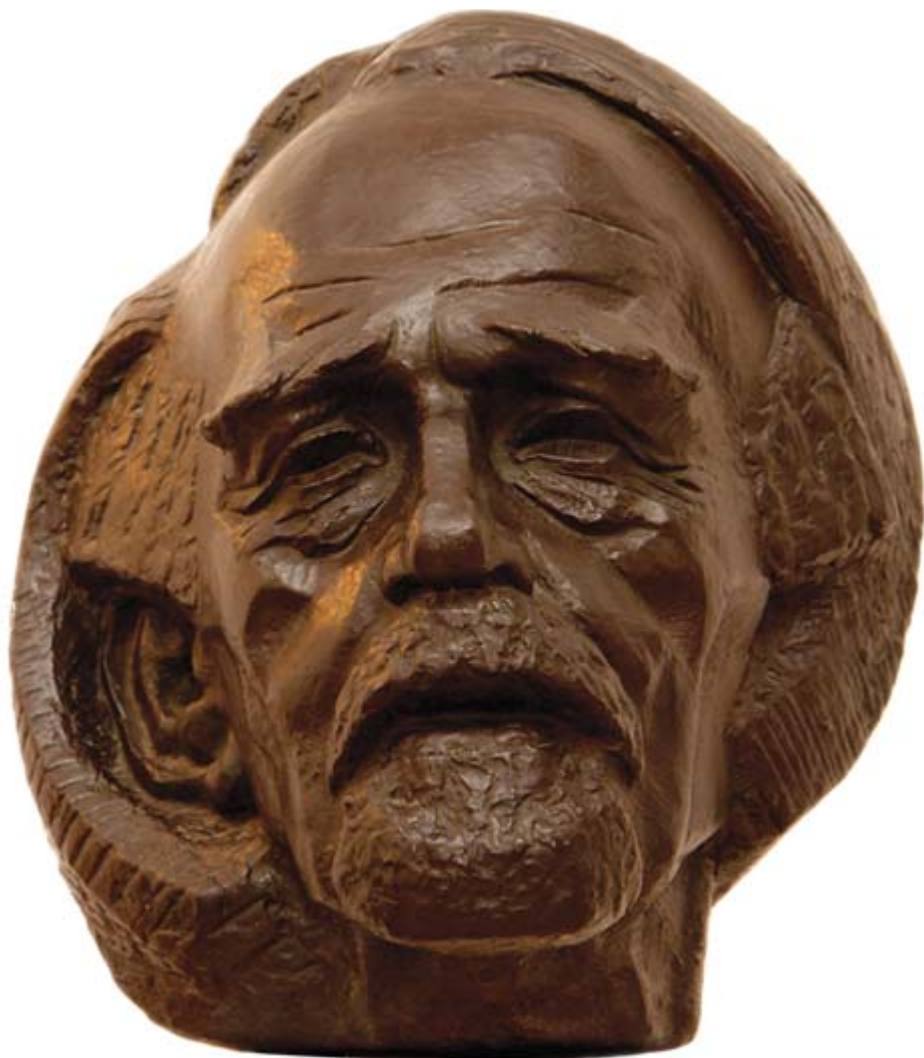
2002 fotógrafika / Fotografik 30 × 20 cm

TORÓ ANNAMÁRIA

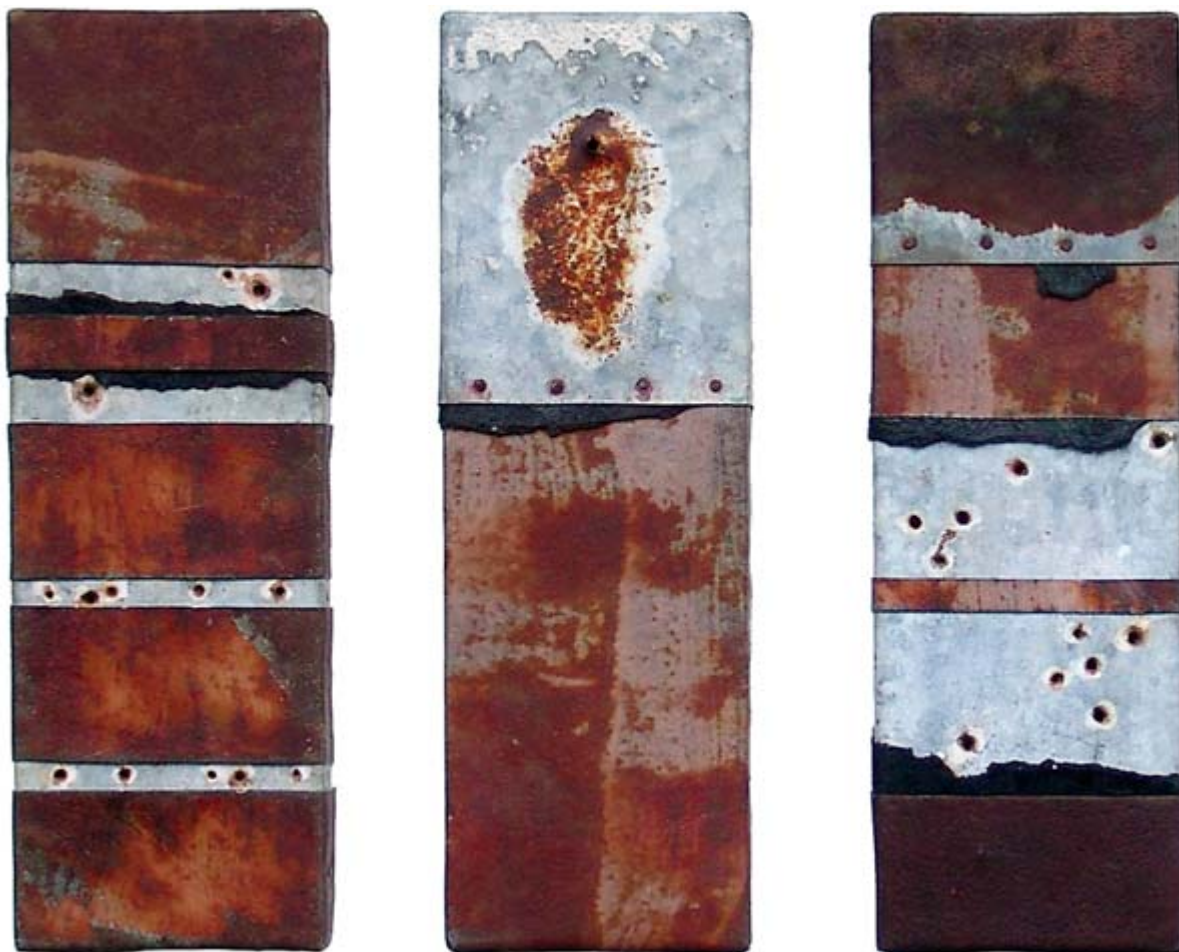

Szabálytalan mandala / Unregelmäßiges Mandala

2014 színes ceruza, frottázs, papír / Farbstift, Frottage auf Papier 20 × 20 cm

Kodály Zoltán
1982 epoxigyanta dombormű / Relief aus Epoxidharz 45 × 38 × 20 cm

Rostig 7-I részlet / Detail

2013 fémlemez, kátránypapír, fa / Metalplatte, Teerpappe, Holz 40 × 104 cm

SELÉNYI KÁROLY ISTVÁN

Ikon / Ikone
2002 vegyes technika / Mischtechnik 260 × 180 cm

Jel / Zeichen

2013 bronz / Bronze 41 × 19 × 21 cm

◀ **HORVÁTH GYÖRGY**

Napkerék / Sonnenrad

2010 acél, fa / Stahl, Holz 170 × 80 × 40 cm

Csodálkozás / Staunen

2012 vas / Eisen 36 × 25 × 17 cm

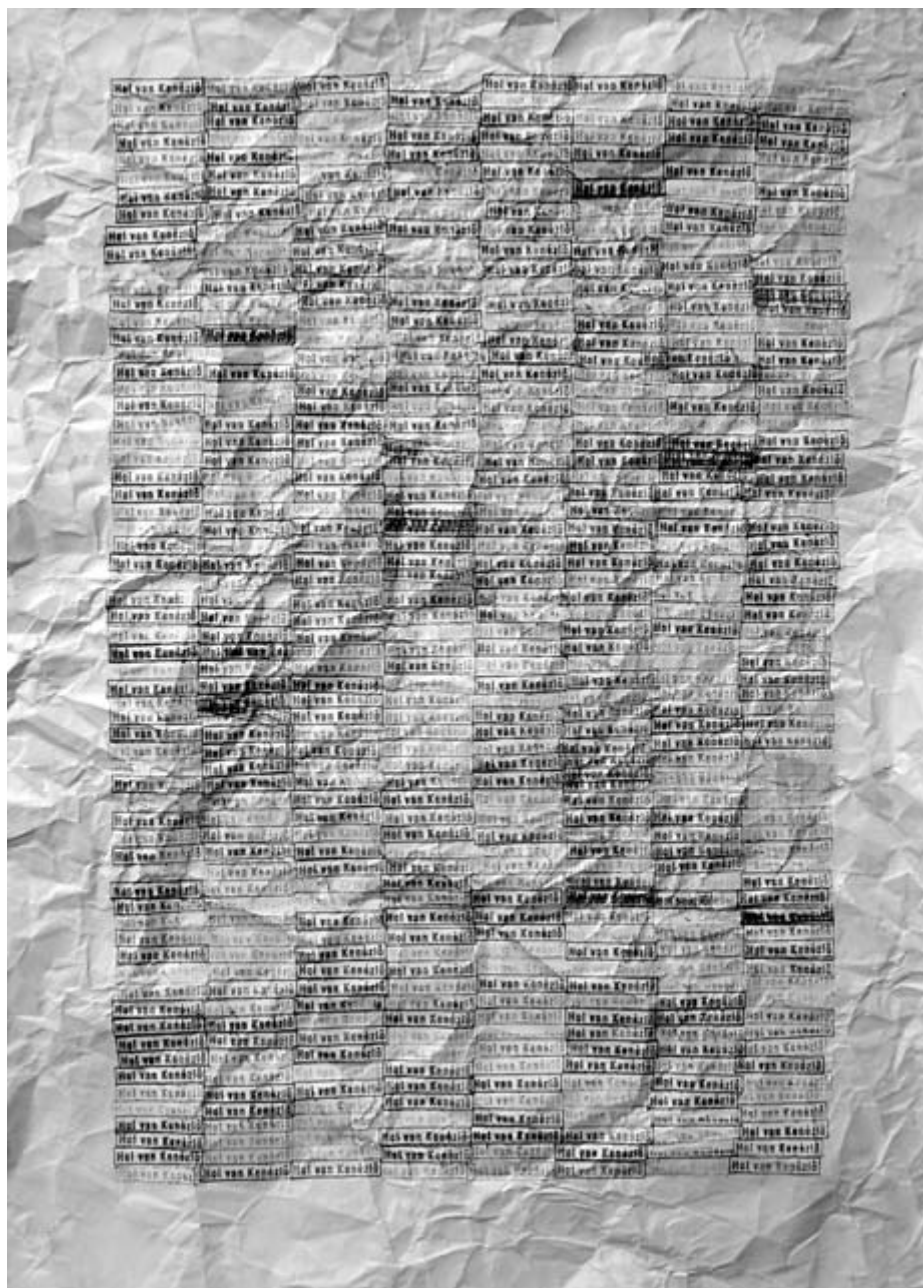
Kronogramma
1993 vas / Eisen 48 × 18 × 12 cm

CVETKA HOJNIK

Átjárások / Passagen

2015 vegyes technika / Mischtechnik 20 × 20 cm

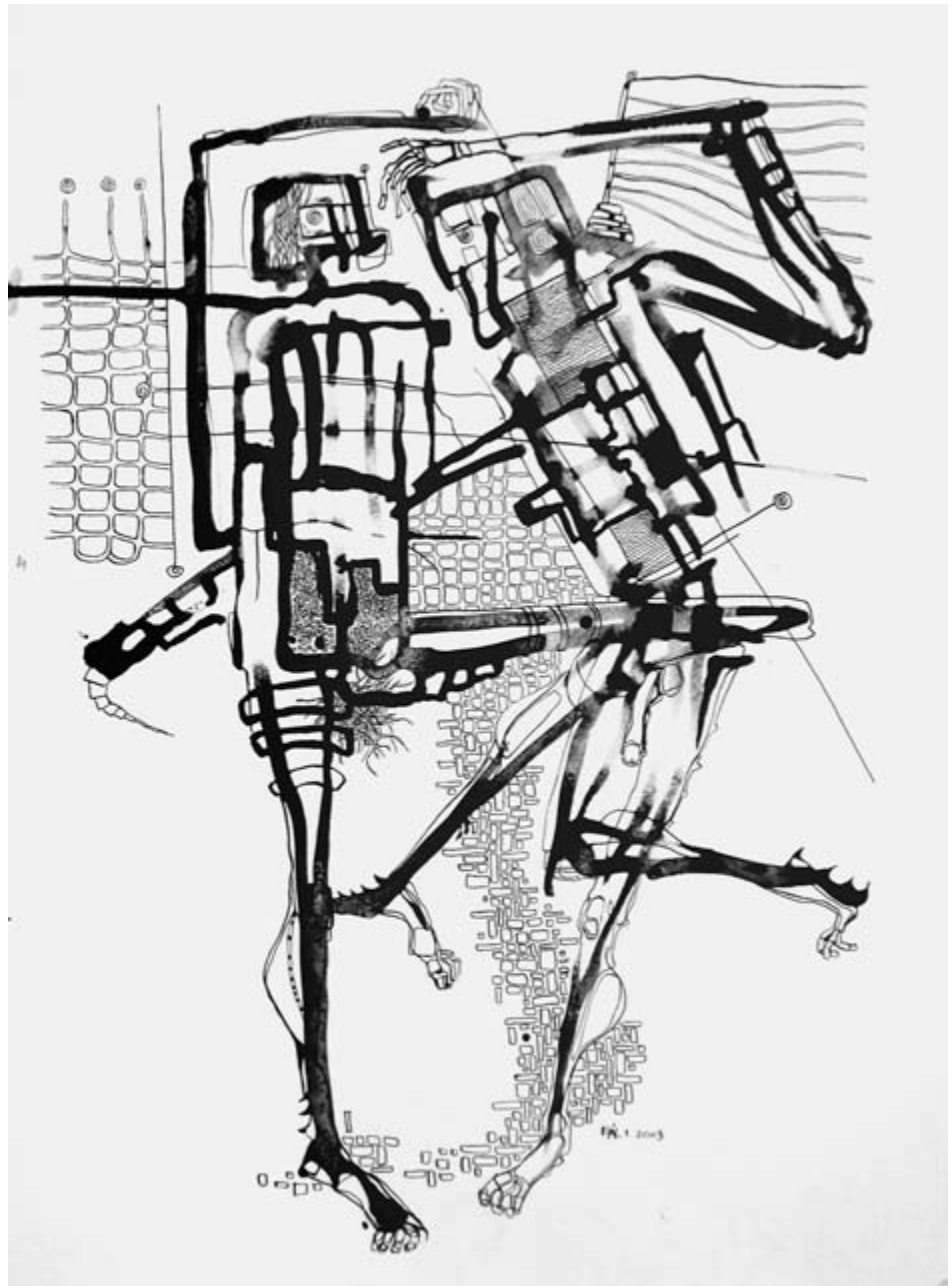

Hol van Kenézlő / Wo liegt Kenézlő
2004 pecsételés, papír / Stempeln auf Papier 70 × 50 cm

Gardon / Violon

2010–11 linómetszet, papír / Linolschnitt auf Papier 30 × 30 cm

Furcsa tánc / Seltsamer Tanz

2003 tus, papír / Tusche auf Papier 52 × 37 cm

HATÁROKON ÁT

A Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület kiállítássorozata
2015–2016

2015. november 23. – december 18.	MAZART Galéria, Budapest
2015. december 11–31.	Bánffy Központ, Lendva, Szlovénia
2016. január 29. – február 28.	Napóleon Ház, Rómer Flóris Múzeum, Győr
2016. február 12. – március 11.	Limes Galéria, Komárom, Szlovákia
2016. március 1–14.	UAPR Galéria (Kultúrpalota), Marosvásárhely, Románia

ÜBER DIE GRENZEN

Ausstellungsreihe des Kulturvereins Freundeskreis Murgebiet
2015 – 2016

23. November – 18. Dezember 2015	Galerie MAZART, Budapest
11 – 31. Dezember 2015	Bánffy Zentrum, Lendava, Slowenien
29. Januar – 28. Februar 2016	Napoleon Haus, Rómer Flóris Museum, Győr
12. Februar – 11. März 2016	Galerie Limes, Komorn, Slowakei
1 – 14. März 2016	UAPR Galerie (Kulturpalast), Neumarkt, Rumänien

A kiállítássorozat résztvevői / Teilnehmer der Ausstellungsreihe

A. BAK PÉTER	2541 Lábatlan Ady E. u. 9. (36) 30-2158904 abakpeter@gmail.com
AKNAY JÁNOS	2000 Szentendre Álmos u. 2. (36) 26-316001 30-2902859 aknay53@t-online.hu
BALLA ANDRÁS	2500 Esztergom Széchenyi tér 8. (36) 33-415181 70-2485266 ballada69@gmail.com
BALOGH ISTVÁN VILMOS	21-38 apt.6n 31 Street Astoria NY 11105 USA (1) 718-260535 stevenbaloghart@gmail.com
BANGÓ MIKLÓS	2500 Esztergom Aradi vértanúk tere 2. B. III/10. (36) 33-403410
BAUMGARTNER, DUBRAVKO	9220 Lendva Malom u. 17. Szlovénia (386) 41-253136 dubi_baumgartner@yahoo.com
BEREI ZOLTÁN	1072 Budapest Klauzál tér 9. (36) 70-5196161 hyperdadamix@gmail.com
BERENTZ PÉTER	1118 Budapest Schweidel u. 14. (36) 1-2091271 30-2923918 berentz@freemail.hu
BODNÁR IMRE	1181 Budapest Szélmalom u. 67. (43) 1-2908329 30-3689212 bodnarimi@freemail.hu
BUGYÁCS SÁNDOR	943 01 Párkány Petőfi S. u. 45. Szlovákia (421) 36-7524982 908-151767 sano.budac@gmail.com
BUJÁK ÁGNES	Matúškovo č. d. 82. 925 01 Matúškovo Szlovákia (421) 908-463366 bujak.agnes@gmail.com
CZAFRANGÓ SYLVIA	945 01 Komárom Középső u. 5. Szlovákia (421) 915-990847 czafrango@gmail.com
CZIROK FERENC	Spotrplatzstraße 15. 5700 Zell am See Ausztria (43) 6542-70191 czirokferenc1951@gmail.com
ČASAR SEBASTIJAN	9220 Lendva VI. Nazorja 12. Szlovénia (386) 31-609962 secasar@gmail.com
CSIKÓS TIBOR	Björkasv. 11. 43376 Jonsered Svédország (46) 709-312509 csiktib@freestart.hu
DOLÁN GYÖRGY	925 27 Nagygurab 267. Szlovákia (421) 915-519035 dolan@mail.t-com.sk

DRÉHER JÁNOS	1027 Budapest Járóka u. 34. (36) 1-4174523 20-5514145 janosdreher@gmail.com
ELEKES GYULA	535600 Székelyudvarhely Cipészek u. 2/19. Románia (40) 266-219386 744-405940 gyulaelekes60@gmail.com
FARKAS ZSUZSA	9024 Győr Szigethy Attila u. 10. (36) 70-5455126 zsuzska.zsuzska@gmail.com
FERENCZI GÁBOR	2533 Bajót Bottyán János u. 12. (36) 30-5428831 ferenczi.gbr@gmail.com
FŐDI ÉVA	Cvećarska 22. 21000 Novi Sad Szerbia (381) 63 1074771 klikvasp@gmail.com
GHYCZY GYÖRGY	1077 Budapest Bethlen G. u. 12. (36) 1-3526705 20-2186354 ghyczygyuri@gmail.com
GÖNTÉR ENDRE	9000 Muraszombat Naselje ljudske pravice 2. Szlovénia (386) 2-5221309
GYÖRFFY SÁNDOR	1085 Budapest Salétrom u. 8. (36) 1-3134124 20-5885538 sandor.gyorffy@gmail.com
HAGYMÁS ISTVÁN	9220 Lendva Pannon lakótelep 15. Szlovénia (386) 2-5751390 psih.amb.istvan.h@siol.net
HERNÁDI PAULA	2081 Piliscsaba Ferenc-forrás útja 23. (36) 1-2828581 30-3029877 paula.hernadi@gmail.com
HOJNIK, CVETKA	9220 Lendva Bányász u. 23. Szlovénia (386) 2-5751593 cvetka.hojnik@gmail.com
HORVÁTH GYÖRGY	2500 Esztergom Szegfű u. 2. (36) 30-3941040
ISZÁK ISTVÁN	51280 Rab Supetarska Draga 3A Horvátország
KACSÓ ISTVÁN	1068 Budapest Király u. 78. III/31. (36) 70 2970897 fugecu@gmail.com
KAPOSI ENDRE	2500 Esztergom Aradi vértanúk tere 2/4. (36) 33-316518 30-3929062 kaposi.endre@gmail.com
KÁNTOR JÁNOS	2500 Esztergom Béke tér 50. III/9. (36) 33-401522 30-6488803 janos.kantor@t-online.hu

KIRÁLY FERENC	9220 Lendva Vasút u. 20. Szlovénia (386) 2-5751005 kiraly.moss@gmail.com
KIRÁLY-MOSS, SUZANNE	9220 Lendva Vasút u. 20. Szlovénia (386) 2-5751005 kiraly.moss@gmail.com
KOPÓCS TIBOR	94501 Komárno Potocná 28. Szlovákia (421) 907-575210 t.kopocs@gmail.com
KOVÁCS GÉZA	520 042 Sepsiszentgyörgy Esthajnalcsillag u. 60/d. II. 14. Románia (40) 31-713086 gezakov@gmail.com
KÖRÖSI PAPP KÁLMÁN	1146 Budapest Thököly u. 68. I/5. (36) 1-3211170 20-9662679 korosipapp.kalman@gmail.com
LÁBIK JÁNOS	943 01 Párkány Tűzoltó u. 480/12. Szlovákia (421) 36-7522072 915-985 071
LOVÁSZ ERZSÉBET	2040 Budaörs Öntő u. 18. (36) 23-788922 20-2007049 lovasz.erzsebet1@gmail.com
MATZON ÁKOS	2083 Solymár Rózsika u. 52. (36) 26-360143 30-9711530 akos@matzon.hu
MAYER BERTA	1025 Budapest Vöröstorony u. 3. (36) 1-3943932 20-4467554 veghandre@gmail.com
MILANOVICH ILDIKÓ	9028 Győr Zöld u. 6. (36) 96-419979 30-4869247 imilaaa@gmail.com
NAGY BÉLA LAJOS	1119 Budapest Ormay udvar 6. (36) 1-2058525 20-9887397 nb@grafitpublic.hu
NAGY JÁNOS	2890 Tata Művész u. 1. (421) 948-023909
NÉMETH LÁSZLÓ	943 01 Párkány Gesztenye u. 2. Szlovákia (421) 36-7524454 littero@gmail.com
NÉMETH MÁRTA	1239 Budapest Grassalkovich u. 157. (36) 1-2860006 20-2125734 marka1@freestart.hu
NÉMETH MÁTYÁS	21235 Temerin, Kossuth Lajos u. 24. Szerbia (381) 21-943198 nemethm39@freemail.hu
NYILASI TIBOR	Kesztlőc, 1936 – Hamilton, Ontario, Kanada, 2015
ORGOVÁNYI ANIKÓ	2000 Szentendre Hamvas Béla u. 12/2. (36) 30-5628146 Orgovanyi.Aniko@gmail.com

PETRLA FERENC	92526 Reca 219 Szlovákia (421) 911-321173 petrlafrantisek@gmail.com
PÉTER LÁSZLÓ	2053 Herceghalom Petöfi u. 1. (36) 23-319407 20-3996607 rantorster@gmail.com
RÁCZ GÁBOR	1037 Budapest Csillaghegyi u. 9. (36) 70-3404370 gabor@gaborracz.com
RUDA GÁBOR	2085 Pilisvörösvár Szent János u. 8. (36) 26-330204 30-2712903 rudagabor@hotmail.com
SELÉNYI KÁROLY ISTVÁN	9025 Győr Bálint Mihály u. 3. (36) 96-329070 20-5769277 selenyi@gmail.com
SIMON ANIKÓ	929 01 Dunaszerdahely Szlovákia (421) 902-405877 nomisokina@gmail.com
SZABÓ LÁSZLÓ	2500 Esztergom Kápolna u. 23. (36) 20-4961001 laborlaci@gmail.com
SZALAI DÁNIEL	940 52 Érsekújvár J. Simora 7. Szlovákia (421) 905-414447 dasjadasja@gmail.com
SZILY GÉZA	1067 Budapest Eötvös u. 8. (36) 1-3516755 20-5366646 vanyaimagdolna@t-online.hu
TIHANYI, JOZEF	Röntgenova 12. 35101 Bratislava Szlovákia (421) 2 39010876 910 131785 jozeti@yahoo.com
TOMOVICS MARIANNA	Kostielska 21. 90024 Velky Biel Szlovákia (421) 905-801070 mtomovics@gmail.com
TORÓ ANNAMÁRIA	1068 Budapest Király u. 78. III/31. (36) 70-6218059 toro.annamari@gmail.com
VARGA-WELTHER JÚLIA	Leobersdorfer Str.143. 2560 Berndorf 2 Ausztria (43) 699-18106465 varga.welther@gmail.com
VÁNYAI MAGDOLNA	1067 Budapest Eötvös u. 8. (36) 1-3516755 20-4415981 vanyaimagdolna@t-online.hu
VÉGH ANDRÁS	1025 Budapest Vöröstorony u. 3. (36) 1-3943932 20-3976965 veghandre@gmail.com
VÉGH ÉVA	2510 Dorog Bécsi u. 80. (36) 33-440274 30-9916181 vgva@hdsnet.hu

A kiadvány támogatói / Sponsoren

Nemzeti Együttműködési Alap
Magyar Művészeti Akadémia
Nemzeti Kulturális Alap
Magyar Képzőművészeti és Iparművészeti Társaságok Szövetsége

Szerkesztette és tervezte / Entwurf:
Gyórfy Sándor

Német fordítás / Deutsche Übersetzung:
Ruda Gábor

Nyomdai előkészítés / Druckvorbereitung:
Németh Csongor

Nyomdai kivitelezés / Druckarbeiten:
Jász József nyomdaipari vállalkozó, Budaörs

Példányszám / Auflage:
500

Kiadó / Verlag:
Muravidék Barátai Kör Kulturális Egyesület (MBKKE)
2085 Pilisvörösvár, Szt. János u. 8., e-mail: muravidék@freemail.hu

ISBN 978-615-5026-76-8 (nyomtatott)
ISBN 978-615-5026-77-5 (online, PDF)